

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.
 Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
 Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
 Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.
 Ogłoszenia i primumerato przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 8-jej wiecz., w niedzielę i święta od 10 do 1 w poł.

PRENUMERATA.
 Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.
 Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.
 Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dzisiaj: Edmunda B.	Wschód słońca o godzinie 7 minut 22.	Wschód księżycy o godzinie 1J minut 51 w.	Sroda: Feliksa V. Jzn.
Niedziela: Stan isława Kosłki.	Zachód 4 " 7.	Zachód 1 " 56 r.	Czwartek: Ofiarowa nie N. M.
Poniedziałek: Hezychjusza M.	Długość dnia godzin ... 8 " 45.	Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 0.	Piątek: Cecylji P. Męcz.
Wtorek: Elżbiety Królowej	Ubyło 7 " 58.	Dzisiaj o godzinie 4-jej rano ciepła 1 R.	Sobota: Klemensa Męcz.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administracji nr. 111

KALENDARZ.

Ważne słownictwo: Dzisiaj Radomira, jutro Zbysława.
Zgromadzenia: Roczne zwyczajne ogólne zebranie akcjonariuszy Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Czersk” (Biurowo Towarzystwa Elektryczna 5—12 w południe).
Posiedzenie członków wydziału egzaminacyjnego i wsparcia Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak. Przedm.—5 po południu). — Posiedzenie członków komitetu opieki nad plantacjami miejskimi. (Lokal Towarzystwa ogrodniczego, Chmielna—8 wieczorem).
Pobór wojskowy: Superwizja popisowych z cyrkulów: zamkowego i sobornego, którzy przy losowaniu wyciągnęli № 161—320. (Baraki rekrutkie na Pradze—8 rano).
Wystawy: Wystawa sztuki i starożytności. (Gmach Muzeum przemysłowego i rolnictwa na Krak. Przedm.—od 10-jej rano do 9-jej wieczorem). — Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak. Przedm. № 15—od 10-jej rano do 6-jej wieczorem). — Wystawa obrazów Krywni. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 6-jej wieczorem). — Wystawa obrazów spółki artystycznej. (Nowy Świat № 56—od 10-jej rano do 6-jej wieczorem).
Zabawy: Przedstawienie amatorskie dla członków Towarzystwa wioślarskiego i osób, przez nich wprowadzonych: „Fimmentalny”, „Akrobati”, oraz koncert wokalne-instrumentalny. (Lokal Towarzystwa, Królewska—8 wieczorem).
Wieczorek rodzinny dla członków Towarzystwa subiektyw handlowych i przemysłowych m. Warszawy, ich rodzin i osób, przez nich wprowadzonych. (Lokal Towarzystwa, Miodowa—8 wieczorem).
Drugi wieczorek tańczący dla członków stołecznych rodzin handlowych wyznania mojżeszowego, w Warszawie, Długa 40—9 wieczorem).
Teatr: Wielki: dzisiaj „Meluzyna”, jutro przedstawienie jubileuszowe na cześć Verdi’ego (występ gościnny panny Elżbiety Litta, oraz pp. Wincentego Maina, Pawła Wulmana, Miguela Benvenuta i Grudigiera). — Rozmaitości: dzisiaj „Figiel Benvenuta”, „Jestem zabójcą” i „Stryj przyjechał”, jutro „Sasi zięciowie”; — Mały: dzisiaj „Adwokat bez klientów” i „Lischen i Fritschen” (występ gościnny pani Adolfiny Zimajerowej), jutro „Adwokat bez klientów” i „Lischen i Fritschen” (występ gościnny pani Adolfiny Zimajerowej). (7 1/2 wieczorem).
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-jej rano do wieczora).
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzisiaj dzisiejszy rs. 547 kop. 29. (Pożyczki wydawane będą. Wykup i prolongata skutecznie się od 9-jej rano do 2-jej po południu.)

ty z podaniem kwestji wprowadzenia gimnastyki. Według podania, wprowadzanie całkowitego kursu gimnastyki do programu szkół okazuje się trudnym z następujących powodów: 1) obfitość ćwiczeń gimnastycznych wywołuje zmęczenie i zamiast pożytku przynosi szkodę dla zdrowia uczniów, 2) zmniejszenie czasu rekreacyjnego odbije się niekorzystnie na uczniach; 3) umieszczanie lekcji gimnastyki pomiędzy różnymi godzinami wykładowymi wywoła różnicę pomiędzy rozpoczęciem się godzin w oddzielnych zakładach naukowych, skutkiem czego nauczyciele nie będą w stanie obsługiwać więcej, niż jedną szkołę; 4) lekcje 50-minutowe są niedostateczne dla ukończenia kursu; 5) nauczyciele gimnastyki, oficerowie, zajęci do g. 11 1/2 przed południem w pułku, nie są w stanie odbywać lekcji wcześniej, tak, że gimnastykę z konieczności potrzeba umieszczać od g. 12-jej do końca dnia szkolnego, co w wielu razach jest niedogodnym, a nawet niemożliwym.

— Z zebranych w ciągu siedmioletniego perjonu danych statystycznych okazuje się, iż w ciągu roku w Rosji (z wyjątkiem Petersburga) zdarza się 40,000 pożarów, przyczem straty wypuszą przeciętnie 69 milj. rubli.

— Przy Towarzystwie technicznym w Petersburgu otworzony ma być oddział rękodzielniczy, którego zadaniem będzie popieranie rzemiosł.

— Wspominaliśmy już w naszym piśmie, iż zarząd dessauskiego Towarzystwa oświecenia gazem wystąpił z pretensją do tutejszego zarządu miejskiego o naruszenie monopolu Towarzystwa, zapewnionego kontraktem, przez zezwolenie na używanie oświecenia elektrycznego w mieście. Sprawa ta poszła pod rozpatrzenie prokuratorji i w tych dniach, jak się dowiadujemy, nastąpiło wyjaśnienie, które w myśl kontraktu, zawartego przez magistrat z Towarzystwem, stwierdza, jako wydawane przez pana prezydenta zezwolenia na używanie światła elektrycznego, w niczem nie naruszają praw Towarzystwa.

— Wczoraj na posiedzeniu wydziału egzaminacyjnego i wsparcia w Towarzystwie dobroczynności

przyznano z zapisu s. p. Tekli Rapackiej i zasilek rs. 20 wdowie po nauczycielu, mającej pięcioro dzieci, p. Walerji D.; dalej z pomienionego zapisu udzielono zapomogi na opłaty szkolne: jednej osobie rs. 28, drugiej rs. 25, pięciu osobom po rs. 20, czterem po rs. 15, siedemnastu po rs. 10 i czterem po rs. 5; ogółem rozdysponowano rs. 350. W końcu z zapisu s. p. Żebrowskiego dwóm rodzinom, obarczonym dziećmi, mianowicie C. i M., wyznaczono po rs. 18 kop. 75.

— Wczoraj wyjechał do Petersburga prezydent miasta, generał-lejtnant Starynkiewicz. Przez czas nieobecności prezydenta interesami bieżącymi załatwiać będzie rada magistratu, Gagatnicki.

— Z teatru i muzyki.
 * Żółkowski z powodu lekkiej niedyspozycji nie ukaze się dzisiaj na scenie.

— Na widowisko w teatrze Rozmaitości złożyli się „Figiel Benvenuta”, „Ciężka próba”, „Model na bohaterkę” i „Stryj przyjechał”.

— Teatr Wielki daje dzisiaj „Meluzynę”.
 * W teatrze Małym dzisiaj po raz trzeci „Adwokat bez klientów” oraz „Lischen i Fritschen”.

— Wczoraj na drugim przedstawieniu tych nowości, widownia przy ul. Daniłowiczowskiej zapelnioną była po brzegi.

— Dla Verdiego.
 Z powodu jubileuszu Verdiego, orkiestra warszawska pod dyrekcją p. Adolfa Sonenfelda da koncert w Dolinie szwajcarskiej z utworów mistrza jubilata złożony.

— Między innymi odegrane będą: fantazja z „Traviaty”, marsz trjumfalny z „Aidy”, rzadko wykonywana cavatina z „Nabuchodonozora” i finał z „Makbeta”.

— Ze sztuki.
 * Urządzeniem „Przeglądu pracowni” w salonie Krywulca, zamiast Tadeusza Dowgirda, zajmie się malarz, p. H. Piątkowski.

— Na wystawę towarzystwa sztuk pięknych przybyły obrazy: W. Pawliszaka „Stropiony pościg”, J. Ejsmonda „Zwózka”, W. Maleckiego „Z nad Wisły”, H. Piątkowskiego „Brunetka”,

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Niektóre szkoły m. Odessy, jak donoszą tamtejsze dzienniki, zwróciły się do ministerjum oświe-

ONA.

POWIEŚĆ
 przez

MARJĘ RODZIEWICZ.

(Dalszy ciąg.)

— Pobawmy się po swojemu, Kostusiu! — zawołał.
 — Nie można! Goście są!
 — Zlituj się! Daj mi na chwilę o tem zapomnieć! Nie pamiętam tak nudnych wakacji! Co za goście! Sewer! To mi osobliwość! Przecież on o mnie się nie stara!
 — Ale o twoją siostrę, a ciocia nie lubi, żebyś ich samych zostawiał.
 — Przyjemna rola! Pilnować zakochanych. Jest przecie na to Jadwisia! I po co ich pilnować?! Czy wiesz, Kostusiu, co to zakochany?
 — To człowiek bardzo dobry!
 — At, gadasz! To istota chytrzejsza od kota, zwinniejsza od węża, psotniejsza od sroki. Żeby pułk ich pilnował, potrafią się przecie pokryjomu pocałować, jeśli zechcą, naturalnie. Ale mnie się zdaje, że ci nasi pseudo zakochani, nie mają po temu ochoty. Nie wiem też, zkąd pewnik, że Sewer stara się o Felę. Ja nie podobnego nie zauważyłem. Równie dobrze może się kochać w Jadwisi lub w tobie. To nawet wedle mnie prawdopodobniejsze.
 — Co też ty, Faziu, prawisz?

— To, co mi się zdaje. Zmarnowane moje wakacje! Kostusiu, czy ci nie żal naszych przeszłorocznych i innych! Gdzie nasze śpiewy, spacer, wspólne czytanie, gospodarowanie we dwoje! Kostusiu, pobawmy się choć raz po swojemu!
 Kostusia śmiała się serdecznie.
 — Jakże się mamy bawić?
 — Ot, pokaż mi swe skarby, całą zawartość zielonego kuferka!
 Śmiejąc się, wyciągnęła skrzynkę na środek izdebki. Było w niej trochę bielizny i sukienek, a najwięcej zużytych bombonierek i pustych flakonów od perfum.
 — Pewnie prezenty Jadwisil! — rzekł ze złością.
 Potwierdziła. Pokazała mu potem ową sławną flanelkę od wuja, igelnik od ciotki, wachlarz od Feli.
 — A precjozy? — spytał żartobliwie.
 Z dawnych lat pamiętał, że klejnociki swe chowała w blaszanym pudełku od herbaty. Znalazł je, do rąk wziął i potrząsnął — było puste.
 — Gdzie twoje klejnoty? — zawołał.
 — Ej! na co mi one! — odparła wymijająco — odsuwając na bok blaszankę.
 Ale on nie ustępował.
 — No, powiedz, powiedz, coś zrobiła z tem! — prosił.
 — Niema! Sprzedałam! — przyznała się wreszcie.
 — Kto kupił?
 — Pisarz dla żony!
 — Ileż ci dał?
 — Pięć rubli!
 — Gdzież one?
 — Oddałam mamce!
 — Poco?

— Bo od miesiąca chora leży!
 Umilkła i zamyśliła się poważnie.
 — Kostusiu, czemuś mamie nie powiedziała!
 — A poco, kiedy jeszcze były pieniądze.
 — A mnie czemuś w to nie wtajemniczyła?
 — Cóżbyś pomógł! Mówię ci, były pieniądze i na chleb, i na doktora, i na lekarstwa!
 — Ale teraz już niema?
 — Owszem, starczy jeszcze na tydzień.
 — A potem co będzie?...
 Siedzieli naprzeciw siebie, na ziemi, nad wypróżnionym kuferkiem, otoczeni gratami.
 Kazio patrzył na te skarby, widocznie rozdrażniony. Kostusia z lubością i dumą.
 Na ostatnie jego zapytanie, zamyśliła się chwilę, jakby coś rachowała w pamięci.
 — Mamce lepiej! — odparła. — Wstaje, już i chodzić zaczyna. Zresztą mam jeszcze flanelkę. Każdy ją chętnie kupi, taka śliczna.
 Poglądziła mięką tkaninę. Znać było, że uważała ją za najdroższą swą własność, i że odda ją bez żalu w potrzebie dla kogoś miłego.
 — Pójdziemy jutro w odwiedziny do mamki! — zawołał Kazio! — To wstyd, że o tem dotąd nie pomyślał.
 — Nie miałeś czasu i jutro go mieć nie będziesz. Słyszałam, że wszyscy jadą na imieniny do Rudki.
 — Mogę nie jechać!
 — Jakże! A pamiętasz przeszłych wakacji? — kochałeś Rózię!
 — Ba! Rok minął. Dawno zapomniałem.
 Kostusia zrobiła przerażoną minę.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

ograniczonej wymiany, a z drugiej wobec fatalnego wpływu na stosunki ekonomiczne i finansowe, jaki wywiera kurs waluty, należy obrać drogę pośrednią skierować usiłowania nie ku celom niuchwytnym, jak podniesienie do *al pari*, lecz do rzeczy możliwej. Za taką uznaje autor *ustalenie* kursu rubla, opierając się na założeniu, że ujemne skutki onego pochodzą obecnie już nie tyle z wysokości kursu, ile z jego chwiejności.

Cale życie handlowe przystosowało się już do kursu niżej *pari*, ale nie może przystosować się do niestabilnego wahania, które, wytwarzając stan uświałnie wątpliwy, oddziaływa źle na wszelkie widoki skonsolidowania i umocnienia sytuacji finansowej. Ustalenie tedy kursu, pewność, że nie zejdzie on niżej jakiejś wiadomej granicy, a natomiast trzymać się będzie normy mniej więcej stałej, oto rada, którą podaje wczorajszy prelegent.

Jakimże sposobem osiągnąć ten pożądany rezultat? Zdaniem pana Herynga—nie jest to rzecz trudna. Należy tylko wszystkie obecne bilety kredytowe zamienić na nowe, na innym systemie oparte. Miljard rubli kredytowych, będący w obiegu, należy podzielić na 4,000 seryj po 250,000 rs., z tych zaś 4-ch tysięcy co roku 200 seryj wylosować na 200 ciągłeniach.

Tym sposobem wdruży się system wymiany częściowej, przy której każdy posiadacz pewnej sumy w biletach, dojdzie w lat 20 do posiadania jej w złocie. Swoją drogą skarb wykupione bilety może na nowo w obieg puszczać.

Operacja ta przedstawia dla kapitalistów nader pożądaną postać.

Przypuśmy najniższy kurs, 50 kop. w złocie za rubla kredytowego: wtedy, jeśli kapitalista zagraniczny np. za 150,000 marek kupuje 100,000 rubli papierowych, to w ciągu roku przez losowanie otrzyma 5,000 rs. w złocie, która to wymiana da mu 2,500 rs. zysku, co przedstawi procent dostatecznie poważny dla lokacji kapitału i skutecznie tamować będzie zniżkę. Jeśli zważy się nadto, że skarb ma zawsze możność ogłoszenia nieograniczonej wymiany na srebro, można śmiało określić maksymalną granicę kursu na 73 do 80 kop. w złocie, średnią zaś normę na 68. Ustalenie kursu na tej wysokości stanowiloby już dla stosunków finansowych i handlowych rzeczywiście wygrane.

Z szczegółów projektu podnieść należy, że 200 ciągłeni rocznie uważa autor za prerewatywę przeciw perturbacjom spekulacyjnym, któreby np. przy czterech ciągłeniach były niuniknione, przedstawiając możność zyskania za dzień ciągłienia około 1/10 p. H. Dalej system, zalecany przez siebie, uznaje p. H. za sprawiedliwszy od nieograniczonej wymiany, która z konieczności musi do pewnego stopnia nosić cechy fikcyjności; wylosowane bowiem serie wypłacałyby miały kasy powiatowe.

Opuszczamy tu szczegółowy rachunek kosztów projektowanej operacji, nadmienając tylko, że wywodem cyfrowym dochodzi autor do rezultatu, iż uczyniłby on zaledwie 1/4 kosztów konsolidacji lub rowelacji, o których to zamierzeniach bywała mowa w ostatnich czasach.

W rzędzie dodatnich stron usystematyzowanej wymiany częściowej wskazuje autor nakoniec unormowanie kursu emisji nadzwyczajnych, np. w czasie wojny; i wtedy bowiem, przysławszy nawet roczną wymianę 1/15 zamiast 1/20 kapitału, dałoby się kapitałom zagranicznym wybierać lokatę, przynosiącą około 7% (przy kursie 50 kop.) i uczyniło zbyleczną konsolidację za pomocą pożyczek zewnętrznych.

Tak się przedstawia w najogólniejszym zarysie projekt p. Herynga, który obudził żywą polemikę na zgromadzeniu wczorajszym, nawiasem mówiąc, jak na sekcję V-tą, dość liczną.

Dyskusję nawiazal p. D. Rozenblum podnosząc, że szkopulem będzie zawsze kwestja zapewnienia wypłat; w tej mierze, obok dobrej woli, niezbędną jest możność, która w pewnych okolicznościach by reformą niezależną od samego dłużnika. Wobec tego reforma miałaby zalety więcej teoretyczne, niż praktyczne.

Wypłacalność przede wszystkim stanowi o sile zaufania kredytowego, a pod tym względem propozycyjny system w niczem nie zdaje się być lepszim od istniejącego. Stale terminowa częściowa wymiana, niezawodnie mogłaby poniekąd oddziaływać na kurs, wszelako nie jestto lekarstwo dostateczne. Wygląda ono raczej na sztuczne, za pomocą kometyków nadanie świeżej cery twarzy chorobowemu, który może przez to wydać się chwilewo zdrowym, a przecież zdrowym nie będzie. Pomimo tych objętych, p. Rozenblum nieradzi przesadzać zbyt pośpiesznie o wartości projektu p. Herynga, lecz sądzi, że należy go rozpatrzeć z bliska. O ile byłby fundusz, wartoby nawet wydrukować prace p. Herynga kosztem Towarzystwa.

Wywiałala się w dalszym ciągu rozprawa, w której z autorem projektu polemizowali pp.: Rothwand, Wściellica, Peretz, a pośrednicząco przemawiał p. Kempner. Zarzuty oponentów streszczają się głównie w tem, że: projekt nie przedstawia lekarstwa radykalnego, którem bytoby tylko odłączenie emisji biletów od solidarności z ogólną sytuacją budżetową, że z biletu bankowego robi poniekad papier procentowy, utrudniając przez to jego łatwość obiegowania itd.

W ostatecznym wyniku rozprawy sekcja przyjąla wniosek przez p. Herynga akceptowany, aby projekt poddać ściślejszemu zbadaniu w delegacji specjalnej i wedrug wyniku zdecydować następnie o ewentualnem poparciu.

Prezidium powyższy zajął cale posiedzenie, tak, że pozostałe sprawy musiało odroczyć.

RUCH SŁUŻBOWY.

W ministerjum finansów: uwolniony od służby na własne żądanie komisarz ekonomiczny przy izbie skarbowej warszawskiej, Dąbrowski, a na jego miejsce mianowany został były geometra, Michał Polak; uwolniony od służby na własne żądanie kasjer kasy powiatowej nowomińskiej, Jurkowski.

W ministerjum spraw wewnętrznych: naczelnik em deputacji kwaterekowej w Płońsku mianowany został p. Ignacy Konczyński, członkami zaś pp.: Jan Kowalski, F. Konarzewski i Leonard Kutter. (Warsz. dzien.)

NEKROLOGJA.

+ Dnia 17-go listopada, tj. w niedzielę, jako w pięta bolesną rocznicę śmierci

ś. p. Leona księcia Sapiehy,

odprawione będzie solenne nabożeństwo w kościele św. Krzyża przed Najświętszym Sakramentem, o godzinie 10-ej zrana, na które to nabożeństwo upraszam rodzinę i żywych.

—3901— W. S.

Sprawa emigracyjna.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Wadowice 13-go listopada.

Mieścina prowincjonalna odświętną i uroczystą przybrała postać. Po twarzach mieszkańców widać, że w mieście dzieć się będzie coś niezwykłego. Od samego rana na ulicach ruch; snują się gromadki powiniarzy.

Dziś południowym pociągiem przybywają „amerykanie.”

Jestto utarty tu wyraz na oznaczenie wszystkich osób, które jakikolwiek związek mają z procesem. Amerykanami są więc oskarżeni, świadkowie, wreszcie obrońcy, sprawozdawcy i sadownicy.

Wadowice liczą dziś 8,000 mieszkańców. Miasteczko schludne i czyste wyróżnia się korzystnie od wielu innych tem, że posiada znaczniejszą ilość inteligencji. Jest tu bowiem sąd obwodowy, starostwo, urząd podatkowy, gimnazjum męskie, wreszcie poczta i urząd telegraficzny, niestety przez kilka tylko oznaczonych godzin dziennie funkcjonujący, wreszcie kasa oszczędności, wydział rady powiatowej i magistrat.

Pociąg południowy przywiózł z Krakowa aż kilkudziesięciu „amerykanów.” Przyjechało mianowicie kilkunastu oskarżonych, wszyscy obrońcy zamieszczeni, liczna rzesza sprawą zainteresowanych, wreszcie kilku dziennikarzy.

Po miesiącu gruchnęło, że przyjechali nawet „anglicy i francuzi.”

Sala sądowa urządzona bardzo przyzwoicie i poważnie. Olbrzymi stół na podwyższeniu, zielonem sukniem nakryty, ustawiony w podkowę o jednym ramieniu, przybrany w insygnia sprawiedliwości, zarzucony stosami aktów, przygotowanych do jutrzejszej rozprawy, przeznaczony jest dla trybunału. Ramie podkowy stołu przeznaczono dla 7 obrońców. Prokurator ma osobny stół, jak i sprawozdawcy dziennikarscy. Z boku wznosi się amfiteatralnie ława przysięgłych. Środek sali wypełni kilkanaście ław, przeznaczonych dla oskarżonych, a za temi szczuple już tylko miejsce zostaje dla publiczności. Tylna część sali, odgródzona przepierzeniem drewnianem, przeznaczona jest dla narad trybunału. W górze sali pod sufitem przybory gimnastyczne: jak liny, trapezy, drążki, wskazują, że to zajmowany tylko przytułek Temidy.

Boczne pokoje obok sali głównej, t. z. poczekalnic „amerykańskie”, przeznaczono dla obwinionych i świadków.

Wieczorem dnia dzisiejszego w lokalu restauracji Bunyńskiego odbyło się pierwsze zebranie t. z. „klubu amerykańskiego”, który zakładają w celach towarzyskich z inicjatywy prof. dr. Rosenblatta skazani na pobyt w czasie trwania rozprawy adwokaci, urzędnicy sądowi i dziennikarze.

W. P.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 15-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—
Dzień donosi, iż od r. 1890-go zamiast nagradzania rangami, oficerom, wychodzącym z akademji wojennej przyznawane będzie st arszeństwo w stopniu: tym, którzy ukończyli w pierwszej kategorii—dwa lata, kończącym w drugiej kategorii—jeden rok. Od 1-go stycznia projektowana jest także reforma w awansowaniu. W każdej randze ober-oficerskiej awans następować będzie co cztery lata na miejsce wakujące, jak i teraz, lecz przedłużenie w jedną randzę dłużej, niż lat 4, pociągać będzie załiezenie przewyżki lat po nad 4 do rangi wyższej. Nadto lata te liczone będą do emerytury i wpływać będą na rangę oficera przy wzięciu dymisji.

Petersburg 15-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—
Otwarcie instytucyj sądowych i opiek nastąpi w Nowogrodzie i gubernji estlandzkiej w d. 20-ym listopada, w gubernji liflandzkiej w dniu 28-ym listopada, w gubernji kurlandzkiej i w okręgu sądu okręgowego mitawskiego w d. 30-ym listopada, w okręgu sądu libawskiego w d. 3 grudnia st. st. Jednocześnie z otwarciem wzmiankowanych instytucyj rozpoczna funkcjonować naczelnicy i sekretarze oddziałów notarialnych i rejencji.

Petersburg 15-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—
W dniu 13 b. m. otwarte zostały kasy oszczędności przy urzędach pocztowych w Nowogrodzie, Białowieżach, Lubaniu, Okulówce, Starej Rusie, Twerze, Bieżeccze, Wyszniem Wołoczku, Rzewie, Staricy i Torzku.

Petersburg 15-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—
Now. wr., powołując się na wiarogodne źródło, donosi, że w Niemczech ujawnia się poważny ruch zwykłowy cen owca i kukurydzy, w mniejszym zaś stopniu cen żyta.

Petersburg 15-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—
Grażdanin dowiadyuje się, że do rady państwa wniesiono nowy projekt o izraelitach, zamieszkujących zewnatrz linii ich zamieszkania.

Petersburg 15-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—
Wczoraj zmarł dr. medycyny prof. Eichwald.

Wiedeń 15-go listopada. (Tel. pr. K. W.)—
Cesarz Franciszek Józef, odprowadziwszy cesarstwa niemieckiego do granicy austriackiej pod Rosenheimem, powrócił tutaj dzisiejszej nocy. Zjazd nosił cechy rodzinnej serdeczności.

Wiedeń 15-go listopada. (Tel. pryw. K. W.)—
Książę Henryk pruski z eskadrą niemiecką przybył do portu Pola. (Aj. półn.)

Berlin 15-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.)—
Cesarz przybył dziś przed południem z powrotem do Poczdamu.

Berlin 15-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.)—
Reichsanzeiger donosi, że książę japoński Takohito, syn adoptowany mikada, wraz z żoną przybywa dzisiaj wieczorem do Berlina. Zamierza on w Niemczech odbyć studia marynarskie.

Poznań 15-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.)—
Walne zebranie wyborców miasta Poznania odbędzie się w poniedziałek, d. 18-go b. m.

Poznań 15-go listopada. (Tel. pryw. Kur. W.)—
Sejm prowincjonalny uchwaślił dla członków tegoż sejmku, komisji prowincjonalnych oraz komisarzy prowincjonalnych po 12 marek dziennie diet, po 13 fen. za kilometr na kosztu podróży, 3 marki na jazdę na koleji i z kolei i 60 fen. za kilometr przy podróży wozem; dalej przyjął ordynację służbową dla urzędników prowincjonalnych, ustanowił obok wyznaczonych w krolewskim rozporządzeniu rady krajowego i rady budowlanej, dwóch wyższych urzędników, jako radców dyrektora krajowego; wyznaczył pensję dla radców krajowych w wysokości najmniej 4,500 marek, z dodatkiem 500 marek co trzy lata, aż do sumy maksymalnej 9,000 marek; podniósł fundusz meljoracyjny do 60,000 marek rocznie.

Belgrad 15-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.)—
W Starej Serbii pladrują znowu arnanci; pięćdziesiąt rodzin zbiegło na terytorjum tureckie. Handel ustal.

Belgrad 15-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.)—
Urządzają tu szpitale dla wychodźców czarnogórskich, nekanych ciężkimi chorobami wskutek niedzi głodu.

